

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419205145
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4419205145.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobkyne: 1/ N. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom ul. S. XX., I. 2/ Y. S., nar. XX. XX. B., bytom ul. S., XX I., obaja zastúpení JUDr. Tiborom Elzerom, advokátom, Hlavné námestie 7 Nové Zámky, proti žalovaným: 1/ F. S. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. S., O. XXX/X, S., zastúpený KATONA LEGAL, s.r.o., G. Czuczora 4, Nové Zámky, IČO: 53098684, 2/ M. ŽITAVA s.r.o., Jesenského 16, I., IČO: 36664022, zastúpený: JUDr. F. Ivan Katona, PhD, LL.M. - advokátska kancelária, s.r.o., G. Czuczora 4, Nové Zámky, IČO: 51816865, 3/ Kooperativa poisťovňa a.s., Vienna Insurance group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00585441, zastúpený: JUDr. Danuše Tichá s.r.o., Námestie M. Benku 6 Bratislava, IČO: 52058310, o náhradu škody, o odvolaní žalovaného v druhom a žalovaného v treťom rade proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa 09. októbra 2020 č.k. 13C/67/2019-189 (ďalej „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti výroku I., v časti trov konania výroku IV. z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol, že žalovaní v druhom a treťom rade sú povinní zaplatiť žalobkyňu v prvom rade 10 000 eur a žalobcovi v druhom rade 15 000 eur do troch po právoplatnosti rozsudku. V zostávajúcej časti súd žalobu voči žalovaným v druhom a v treťom rade zamietol. Žalobu voči žalovanému v I. rade zamietol. Žalobcom v prvom a v druhom rade priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v druhom a treťom rade v rozsahu 100%. Žalovanému v prvom rade priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v rozsahu 100%.

1.2. Za preukázaný mal skutkový stav, z ktorého zistil, že žalovaný v prvom rade bol trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 2T/55/2019-229 zo dňa 18. 04. 2019 odsúdený pre prečin usmrtenia, ktorého sa dopustil pri dopravnej nehode dňa 16. 10. 2018, ako vodič motorového vozidla, evidenčné číslo: J. keď nevenoval dostatočnú pozornosť riadeniu vozidla a narazil do pred ním jazdiaceho cyklistu O. S., ktorý zraneniam podľahol dňa 16. 10. 2018. Žalovaná v treťom rade ukončila dňa 25. 06. 2019 šetrenie poisťnej udalosti a poukázala žalovanej v prvom rade poisťné plnenie v sume 15293,58 eura. X.X. Zo spisu Q. súdu Nové Zámky sp.zn. 2T/55/2019, konkrétne zo znaleckého posudku MUDr. V. V. č. 079/2018 a MUDr. D. J. č. 032/2018 zo dňa 26. 12. 2018 (časť 2.II.VIII., tiež časť 3.VII.) súd prvej inštancie zistil, že vyšetrením bolo zistené, že poškodený O. S. bol v čase nehody pod vplyvom alkoholu a nameraná mu bola hodnota alkoholu v krvi 0,49 g/kg, ktorého množstvom však poškodený prakticky ovplyvnený nebol.

1.4. Vykonaným dokazovaním tiež mal súd prvej inštancie preukázané, že medzi žalobkyňou v prvom rade a jej zosnulým manželom bol výborný manželský vzťah založený na vzájomnej náklonnosti, láske, tolerancii a rešpekte, spoločnom vedení rodinného života. Spolužitie manželov zjavne nebolo poznačené žiadnymi konfliktami, či inými prekážkami. Zosnulý manžel žalobkyne v prvom rade zastával rolu živiteľa rodiny, staral sa o dieťa (žalobcu v druhom rade), ktorému venoval svojho voľný čas a staral sa oň aj po stránke výchovy, starostlivosti, rozvíjania záujmov, či budovania vzťahu rodič - dieťa. Žalobkyňa v prvom

rade stratila v dôsledku dopravnej nehody svojho partnera, oporu. V dôsledku smrti manžela zanikol manželský vzťah, ktorý dovtedy plnil všetky svoje spoločenské funkcie, smrť manžela mala drastický dopad aj na finančné zabezpečenie rodiny. Tragická, neočakávaná a nesporne šokujúca smrť manžela mala a má u žalobkyne v prvom rade okrem prirodzených a všeobecných traumatizujúcich stavov (šok, prežívanie strachu, hľadanie príčin, pocitov straty) následok aj v emočnom napätí, a aj keď niektoré následky traumatizujúcej straty u nej pominuli, resp. sa zmiernili, súd považuje za nesporné, že niektoré následky budú vo väčšej, či menšej miere pretrvávajúť naďalej, tak ako je to obvyklé v bežných rodinných vzťahoch, avšak zvýraznené s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých k strate blízkeho došlo.

1.5. Pokiaľ ide o žalobcu v druhom rade, v konaní bolo preukázané, že jeho zosnulý otec bol pre neho vzorom, bol poriadnym otcom, zabezpečoval jeho sociálne, športové, či kultúrne aktivity, sprostredkoval jeho morálne hodnoty a citové zázemie vychádzajúce z ich vzťahu. O všetky tieto aktivity, ktoré žalobca v druhom rade prežíval a mohol prežívať so svojím otcom, bude ochudobnený a taktiež ho postihli rovnaké, resp. podobné traumatizujúce zážitky a následky ako žalobkyňu v prvom rade, pokiaľ ide o stratu blízkeho človeka.

1.6. Po právnej stránke vec posúdil podľa ustanovení § 11, § 13, § 15, § 16, § 415, § 420, § 427, § 428, § 429, § 448 Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 92 § 93 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), § 4 ods. 2, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“), § 193 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“), čl. 3 ods. 1 Smernica Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia (ďalej len „Smernica 72/166/EHS“).

1.7. Konštatoval nepochybné preukázanie usmrtenia O. S. žalovaným v prvom rade. Žalobu voči nemu zamietol s poukazom na ustanovenie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého nie je pasívne vecne legitimovaný a za škodu nezodpovedá. Nárok žalobcov v prvom a v druhom rade voči žalovanému v druhom rade je daný podľa § 427 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v druhom rade objektívne zodpovedá za škodu, ktorá pri prevádzke jeho dopravného prostriedku (práve zavinením vodiča jeho motorového vozidla, ktorý bol jeho zamestnancom) vznikla. Táto zodpovednosť ako vlastníka a prevádzkovateľa dopravného prostriedku je nesporná po preukázaní toho, že išlo o škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky, bola spôsobená škoda a je nesporné, že medzi týmito predpokladmi je príčinná súvislosť a je daná podľa § 427 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v druhom rade je vlastníkom predmetného vozidla, je oprávnený na trvalú prevádzku predmetného dopravného prostriedku a žalovaný v prvom rade pre neho týmto vozidlom vykonával služobnú jazdu na jeho podnet a v jeho prospech.

1.8. Súd prvej inštancie skonštatoval tiež i vecnú pasívnu legitimáciu žalovanej v treťom rade poukazujúc na súčasnú judikatúru vyšších súdnych autorít, a to európskeho súdu, Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR a krajských súdov. Konštatoval, že v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora (druhej komory) za súčasného stavu právneho poriadku Únie sú členské štáty oprávnené v rámci svojich režimov zodpovednosti za škodu upraviť najmä škody spôsobené motorovými vozidlami, ktoré sa musia nahradiť, rozsah ich náhrady a osoby, ktoré majú na ich náhradu nárok, preto vyššie uvedené články je nutné vykladať tak, že povinné poistenie zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej (ktorá podmienka je naplnená). Smernice dávajú výklad o tom, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy a preto právo umožňuje navrhovateľkám požadovať náhradu nemajetkovej ujmy a túto likvidovať z povinného zmluvného poistenia, pretože právna úprava tomu brániaca by odporovala právu Európskej únie. Taktiež judikatúra súdov SR ustálila, že z PZP podľa zákona č. 381/2002 Zb. je krytá ja náhrada nemajetkovej ujmy.

1.9. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy dospel súd prvej inštancie k záveru, že u oboch žalobcov bolo porušené osobnostné právo, a to právo na súkromie a právo na rodinný život. Je zrejmé, že došlo na strane žalobcov k takej ujme, ktorá im úplne bráni naplňovať ich citové potreby, išlo o manžela žalobkyne v prvom rade a otca žalobcu v druhom rade, ktorí žili v jednej domácnosti a ktorí medzi sebou mali blízky vzťah. Ujma, ktorá žalobcov postihla, zasiahla inú ako ich majetkovú sféru a to sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostávajúca osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty

blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou. Je zrejmé, že samotné upustenie od protiprávneho konania a ani odsúdenie vinníka nehody nie je v tomto prípade dostačujúcou satisfakciou. Jediným možným zadosťučinením, ktoré samé o sebe tiež úplne nenahradí škodu žalobcom vzniknutú, je zadosťučinenie v peniazoch, ktoré môže aspoň čiastočne neoprávnený zásah do ich práv zmierniť.

1.10. Súd prvej inštancie skonštatoval oprávnenosť nároku žalobcov v prvom a v druhom rade, pretože morálna satisfakcia nie je v danom prípade postačujúca. Žalobcom vzniklo právo na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže protiprávnym konaním žalovaného v prvom rade došlo k nezvratnej deštrukcii medziľudských väzieb, tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov. Pri určovaní výšky priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch súd prvej inštancie zohľadnil všetky kritériá pre určenie jej výšky, vzal do úvahy aj citové útrapy žalobcov, ktoré sa prejavujú v rozdielnych životných aspektoch. Ide však o porovnateľné dôsledky spočívajúce v strate najbližšieho človeka (manžela, otca), preto nebol dôvod zásadne diferencovať výšku nemajetkovej ujmy u žalobkyne v prvom rade (manželky) a žalobcu v druhom rade (dieťa). Súd prvej inštancie odstupňoval nemajetkovú náhradu (rozdiel 5000 eur v prospech dieťaťa medzi náhradou priznanou manželke a dieťaťu) dôvodiac súladom s obvyklou judikatúrou súdov SR. V prípade žalobcu v druhom rade išlo o pokrvné príbuzenstvo medzi otcom a synom, ktoré nikdy nebude možné nahradiť.

1.11. Poukazujúc na judikatúru súdov Slovenskej republiky priznal žalobkyňi v prvom rade výšku nemajetkovej ujmy 10 000 eur a žalobcovi v druhom rade výšku 15 000 eur, ktorú považoval za primeranú a v zvyšku nárok žalobcov zamietol.

1.12. O trovách konania žalobcov v prvom a druhom rade voči žalovaným v druhom a treťom rade (voči ktorým mali v konaní plný úspech), súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcom v konaní plne úspešným priznal nárok na plnú náhradu trov konania. O výške jeho nároku na náhradu trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku. O trovách konania žalovaného v prvom rade, ktorý bol v konaní plne úspešný, súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi v konaní plne úspešnému priznal súd nárok na plnú náhradu trov konania. O výške jeho nároku na náhradu trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním žalovaný v druhom rade. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. f/, písm. h/ CSP).

2.1. Poukázal na znalecký posudok č. 46/2018 zo dňa 15. 12. 2018 vyhotovený Ing. J., z ktorého vyplýva, že O. S. mal v krvi prítomný etanol v toxikologicky významnej koncentrácii vo výške 0,49g.kg-1(‰) etanolu. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní a určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy uvedenú skutočnosť nezohľadnil, vychádzal z predpokladu, že poškodený nebol alkoholom ovplyvnený a nemožno preto na to, ako na priťažujúcu okolnosť na strane poškodeného prihliadať. V zmysle ustálenej judikatúry platí, že pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia súdy v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie mal prihliadnuť okrem závažnosti vzniknutej ujmy aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Vzhľadom na judikatúru súdov namieta tiež výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy.

2.2. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie (výroku č. I.) nevyplýva, či splnenie povinnosti jedným zo žalovaných spôsobuje voči žalobcom zánik povinnosti druhého žalovaného v rozsahu už takto splnenej povinnosti. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je zmätočné a nevykonateľné.

2.3. Nestotožnil sa ani s výrokom o náhrade trov konania, keď súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s ustanovením § 255 CSP a nezohľadnil pomer úspechu žalobcov v spore.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním i žalovaný v treťom rade a to voči výrokom napadnutého rozsudku č. I. a IV. Dôvodil ustanovením § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3.1. Predovšetkým odvolateľ namieta zmätočnosť, nezrozumiteľnosť, nepresvedčivosť a nedostatočnú odôvodnenosť napadnutého rozsudku. Je toho názoru, že súd prvej inštancie porušil základné právo strán na rovnaké postavenie strán sporu v civilnom procese. V priebehu konania namietal svoju vecnú pasívnu legitímáciu, avšak prečo, z akých dôvodov, na základe akých skutočností a na akom právnom základe súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku nikde a nijak bližšie nezdôvodnil, nevyporiadal sa

argumentačnými tvrdeniami žalovaného v treťom rade. Vytyka súdu prvej inštancie, že nešpecifikoval, čo bolo predmetom poisťnej udalosti šetrenia žalovaného v treťom rade a za čo konkrétne bolo poskytnuté poisťné plnenie. V danom prípade nešlo o likvidáciu škodovej udalosti, ktorá je predmetom žaloby a predmetom šetrenia nebol nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy, ale išlo o vecnú škodu, ktorá je krytá povinným zmluvným poistením. Súd prvej inštancie nevysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalovaného v treťom rade, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie. Nepovažuje preto za správne a ani dôvodné, aby súd prvej inštancie v rozsudku minimálne šesť strán venoval úplne inej veci, inému skutkovému základu a iným stranám sporu, keď sa zrejme nedostatočne venoval konkrétnej prejednávanej veci. Je správne, spravodlivé, zákonné a žiadané, aby súd vo svojom rozhodnutí vo veci samej sa zaoberal vecou samou, jej skutkovým základom argumentáciou týchto strán sporu a aby dal jasnú odpoveď na to, ktoré skutočnosti strany sporu považoval za podstatné a ktoré nie a ako tieto právne posúdil, čo v napadnutom rozsudku absentuje.

3.2. Odvolateľ ďalej vytyka súdu prvej inštancie nedostatočné zistenie skutkového stavu, čo zakladá nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V tejto súvislosti namieta, že súd prvej inštancie síce konštatoval, že vyšetrením bolo zistené, že poškodený O. S. bol v čase nehody pod vplyvom alkoholu, avšak toto vyhodnotil tak, že zomrelému nemožno pričítať spoluvinu za vznik dopravnej nehody. Takýto postup súdu prvej inštancie nie je správny, ani zákonný, nakoľko na mieru zavinenia musí súd prihliadnuť vzhľadom na platnú právnu úpravu. Jednoduché konštatovanie súdu, že poškodený nezavinil dopravnú nehodu ani ako spoluvinník nie je možné a ani dôvodné. Ani po zistení presnej koncentrácie alkoholu v krvi človeka nemožno vyvodiť jednoznačný záver o skutočnej miere ovplyvnenia alkoholom daného človeka. Navyše namieta, že z rozsudku súdu prvej inštancie nie je zrejmé, či sa súd prvej inštancie oboznámil so znaleckým posudkom Ing. č. 46/2018 a následne ako tento dôkazný prostriedok vyhodnotil. Namieta tento postup súdu prvej inštancie, ktorý nie je správny a ani zákonný, nakoľko na mieru spoluzavinenia musí súd prihliadnuť vzhľadom na platnú právnu úpravu.

3.3. Odvolateľ namieta tiež priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom v prvom a v druhom rade. Z napadnutého rozsudku nevyplýva, či súd prvej inštancie atribúty (ekonomická závislosť, intenzita zásahu do osobnostných práv), okolnosti a aspekty pri posudzovaní primeranosti priznávanej výšky nárokov vôbec zohľadňoval alebo nie, a potom, ako ich vyhodnotil. Súdna prax nepotvrďuje tvrdenie súdu prvej inštancie o zohľadnení pokrvného príbuzenstva pri priznaní nemajetkovej ujmy, navyše takýto záver súdu prvej inštancie vyznieva rozporne s iným tvrdením súdu prvej inštancie, in concreto keď dôvodil, že mal preukázané, že žalobkyňa v prvom rade stratila v dôsledku dopravnej nehody svojho partnera, s najväčšou pravdepodobnosťou svoju doživotnú životnú lásku, oporu.

3.4. V podanom odvolaní odvolateľ, tak ako v priebehu celého konania, namieta svoju vecnú pasívnu legitimitáciu. Dôvodí, že aktuálne slovenské právo nepočíta s tým, aby povinné zmluvné poistenie krylo aj nárok na nemajetkovú ujmu a ani neukladá žalovanému v treťom rade zákonnú povinnosť nahradiť takúto ujmu. Poisťovňa môže na seba prevziať iba také riziká, ktoré dokáže uniesť. Musí si na to tvoriť technické rezervy. Zákon o povinnom zmluvnom poistení neobsahuje nárok na krytie zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých po obeti dopravnej nehody. Ani v týchto súvislostiach už vôbec nie je na posudzovaný prípad daná, logická a ani náležitá čo i len teoretická, či akoby analogická aplikácia ustanovení zákona o sociálnom poistení. O odškodnení pozostalých po zamestnancovi, ktorý bol usmrtený pri pracovnom úraze. V danom prípade ide o nedovolený exces, resp. svojvôľu, či o neprípustnú mieru extenzívnosti výkladu.

3.5. Zmätočnosť napadnutého rozsudku vidí odvolateľ aj v tom, že zo samotného rozsudku nie je zrejmé, z akého právneho titulu vlastne súd prvej inštancie uznal nároky žalobcov za dôvodné. Na jednej strane súd prvej inštancie dôvodí nárokom pozostalostnej úrazovej renty (ods. 23.-25.), zodpovednosťou za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, v ods. 16. Zodpovednosťou za škodu spôsobenú neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti, v ods. 17. A 22. Všeobecnou zodpovednosťou za škodu a v ods. 28. Poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Napriek tomu však žalovaných v druhom a treťom rade vo výroku I. zaviazal na plnenie uloženej povinnosti akoby spoločne a nerozdielne, t.j. akoby žalovaný v druhom a treťom rade boli solidárnymi dlžníkmi, rovnako tak vyznieva aj vo výroku IV. nárok žalobcov na náhradu trov konania. Z napadnutého výroku nie je zrejmé, ktorý žalovaný má akú povinnosť a z akého právneho predpisu. Navyše z odôvodnenia rozsudku potom nevyplýva, na základe čoho mal súd prvej inštancie preukázané, že sú aj voči žalovanému v treťom rade splnené zákonné predpoklady na vznik zodpovednosti za škodu. Ak súd prvej inštancie týmto potvrdzuje, že povinnosť žalovaného v treťom rade je daná zo zákona o povinnom zmluvnom poistení, ale žalovaného v druhom rade nie, tak žalovaný v treťom rade nemá danú pasívnu vecnú legitimitáciu. Ak nároky žalobcov nevznikli na základe zákona o povinnom zmluvnom

poistení, potom žalovaný v treťom rade nie je poisťovateľom. Ak súd prvej inštancie potvrdzuje, že povinnosť žalovaného v druhom rade je daná podľa Občianskeho zákonníka, ale žalovaného v treťom rade nie, tak žalovaný v treťom rade taktiež nemá vecnú pasívnu legitimáciu.

3.6. Znenie výroku I. napadnutého rozsudku je však možné interpretovať aj tak, že aj žalovaný v druhom rade ako aj žalovaný v treťom rade majú akoby každý samostatne povinnosť zaplatiť žalobkyni v prvom rade 10 000 eur a žalobcovi v druhom rade 15 000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Aj z tohto pohľadu je rozsudok súdu prvej inštancie zmätočný, nezrozumiteľný, nepresvedčivý, nepreskúmateľný, ale aj v rozpore so zákonom a nevykonateľný.

3.7. Odvolateľ namieta tiež výroku rozsudku o náhrade trov konania. Súd prvej inštancie vzhľadom na dôvody odvolania rozhodol nesprávne a nezákonne vo veci samej, pričom nezohľadni ani rozdiel medzi výškou nárokov žalobou uplatnených a výškou nárokov priznaných, taktiež aj spoluzavinenie neb. O. S., pričom aj tento výrok je neurčitý, nevykonateľný.

3.8. Navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobcov zamietne v celom rozsahu a prizná žalovanému v treťom rade nárok na náhradu trov konania.

3.9. V doplnení odvolania žalovaný v treťom rade predložil odvolaciemu súdu znalecký posudok Ing. Y. J., PhD. Č. 46/2018 a MUDr. V. V. č. 079/2018 a MUDr. D. J. č. 032/2018 a svoje odvolanie doplnil o tieto znalecké posudky.

4. Žalobcovia v podanom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného v druhom rade iba dodali, že z vykonaného dokazovania v trestnom konaní, ale i v civilnom konaní bolo preukázané, že poškodený zistenou hodnotou množstvom alkoholu prakticky ovplyvnený nebol. Vina žalovaného vyplýva z trestného rozkazu. Navrhujú rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

5. Žalobcovia k odvolaniu žalovaného v treťom rade v písomnom vyjadrení uviedli, že nehodu zavinil výlučne žalovaný v prvom rade, bol zistený alkohol v krvi, ale vzhľadom na okolnosti prípadu, i množstvo zisteného alkoholu, možno konštatovať, že poškodený nehodu nezavinil ani ako spoluvinník. Zavinené konanie žalovaného v prvom rade vážnym spôsobom zasiahlo do života žalobcov, došlo k vážnym zásahom do medziľudských väzieb medzi najbližšími prípustnými. Navrhuje potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie.

6. Žalovaný v prvom rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného v druhom rade iba taktiež poukázal na existenciu alkoholu v krvi poškodeného, pričom sa stotožnil s dôvodmi odvolania žalovaného v druhom rade. Nestotožnil sa ani s výrokom o náhrade trov konania. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch č. II., III. a V. považuje za správny a stotožňuje sa s ním.

7. Žalovaný v prvom rade k odvolaniu žalovaného v treťom rade iba opätovne poukázal na existenciu alkoholu v krvi poškodeného, dodal, že podľa jeho názoru je daná vecná legitimácia žalovaného v treťom rade a vo vzťahu k jeho osobe rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny.

8. Žalovaný v druhom rade k odvolaniu žalovaného v treťom rade v písomnom vyjadrení sa stotožnil s dôvodmi odvolania žalovaného v treťom rade, taktiež sa stotožnil s námietkou o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá nie je primeraná. Je toho názoru, že je daná vecná pasívna legitimácia žalovaného v treťom rade.

9. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané stranami sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňajú náležitosti uvedené v ustanovení § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolaní (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolania žalovaného v druhom a žalovaného v treťom rade sú čiastočne dôvodné. Rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/, písm. c/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

11. V predmetnej veci súd prvej inštancie konal na základe žaloby žalobcov v prvom a v druhom rade, ktorí si uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahu žalovaného v prvom rade do ich osobnostných práv. K zásahu došlo v dôsledku dopravnej nehody, keď žalovaný v prvom rade porušením pravidiel o cestnej premávke zavinil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel manžel a otec žalobcov v prvom a v druhom rade. Žalobkyňa v prvom rade si uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40 000 eur a žalobca v druhom rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 000 eur.

11.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaných v druhom a v treťom rade zaplatiť žalobkyni v prvom rade sumu 10 000 eur a žalobcovi v druhom rade sumu 15 000 eur. Žalobu v zostávajúcej časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy, ako aj voči žalovanému v prvom rade, zamietol.

11.2. S rozsudkom súdu vo vyhovujúcej časti a v časti trov konania sa nestotožnili žalovaní v druhom a v treťom rade, ktorí rozsudok súdu prvej inštancie napadli odvolaním.

12. Odvolateľ, žalovaný v treťom rade v podanom odvolaní namieta nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, v dôsledku zmätočnosti, nedostatočného odôvodnenia a nevyporiadania sa s argumentáciou žalovaného v treťom rade, v čom vidí procesnú vadu konania v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Odvolací súd, predtým ako preskúmal napadnutý rozsudok, skúmal, či súd prvej inštancie nezaťažil konanie vadou konania, namietanou žalovaným, spočívajúcou v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

8.1. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na stálu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v danom prípade konkrétne na rozhodnutie sp.zn. 3Cdo 118/2016, v ktorom dovolací súd uviedol, že: „nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu (R 111/1998) považovaná za procesnú vadu („inú vadu konania“), nezakladajúcu prípustnosť dovolania. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdili viaceré rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015). Ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ OSP“. Obdobne argumentoval ústavný súd v uznesení zo 14. januára 2015 sp. zn. III. ÚS 1/2015 a tiež v uznesení z 26. augusta 2015 sp. zn. I. ÚS 364/2015. Na rokovaní občianskoprávného kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016.

8.2. V danom prípade, po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nezodpovedá vykonanému dokazovaniu, je zmätočné, nejasné, neurčité. Predovšetkým súd prvej inštancie sa dostatočným spôsobom nevyporiadal s argumentami žalovaného v druhom a v treťom rade. Súd prvej inštancie od strany 6. po stranu 15. teoretizoval o uplatnenom nároku a pasívnej legitímácii žalovanej v treťom rade, rozsiahle citoval z rozhodnutí krajských súdov, ústavného súdu SR. Rozhodnutie vydal 09. 10. 2020. Pokiaľ by venoval pozornosť judikatúre, na ktorú sa v rozhodnutí odvolával, ale konkrétne necitoval, zistil by, že NS SR publikoval v Zbierke súdnych rozhodnutí pod R 61/2018 právnu vetu v nasledovnom znení: “ Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.“ Preto viazaný publikovaným rozhodnutím zbytočne odôvodňoval rozsudok teóriou a citovanými rozhodnutiami. Odvolací súd len dodáva, že ústavný súd riešil otázku ústavnoprávných aspektov právnych úvah senátov NS SR ktoré boli vyjadrené v judikáte R 61/2018. V uznesení z 20. 08. 2019 pod sp. zn. I.ÚS 310/2019 v súvislosti s právnou otázkou (ne)možnosti eurokonformného výkladu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 381/2011 Z. z. odkázal na nález ÚS II.695/2017, v ktorom sa podrobne zaoberal touto otázkou a dospel k záveru, že aplikáciou práva Európskej únie všeobecným súdom v obdobných prípadoch nemožno považovať za aplikáciu“ contra legem“, škoda totiž nemôže byť v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. popretím ústavného princípu, podľa

ktorého majú byť vnútroštátne právne predpisy interpretované v súlade s princípmi európskej spolupráce a integrácie. Prijatý judikát R 61/2018 je výsledkom ustáleného právneho názoru najvyššej súdnej inštalácie všeobecného súdnictva. Odvolací súd preto nepovažuje za potrebné v tejto časti podrobne zdôvodňovať námietku žalovanej v treťom rade o nedostatku jej vecnej pasívnej legitímácie, pretože publikovaný judikát jej musí byť z rozhodovacej činnosti súdov známy, napriek tomu opakovane zotrúva na nedostatku vecnej pasívnej legitímácie. Vzhľadom na prijatý judikát (R 61/2018) súd prvej inštalácie úplne zbytočne teoretizoval aj o účinku Smernice Rady EU. Navyše súd prvej inštalácie napriek rozsiahlej teoretickej úvahe o existencii pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v treťom rade, túto teóriu nepremietol na danú právnu vec, vecnú pasívnu legitímáciu žalovanej v treťom rade vôbec nevyhodnotil a taktiež sa nevyporiadal s argumentáciou žalovanej v treťom rade, ktorá svoju vecnú pasívnu legitímáciu namietala v priebehu celého konania na súde prvej inštalácie. Z tohto pohľadu je potom rozsudok súdu prvej inštalácie nepreskúmateľný, nejasný a neurčitý, ktorá skutočnosť je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštalácie na ďalšie konanie.

9. Odvolací súd však s poukazom na vyššie uvedený publikovaný judikát (R 61/2018) konštatuje, že súd prvej inštalácie správne, aj keď svoj teoretický záver neaplikoval na danú vec, ustálil, že žalovaná v treťom rade je vecne pasívne legitímovaná v danom konaní a ak žalobcovia uplatnili voči nej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, bol tento nárok uplatnený správne a zákonne.

9.1. Taktiež sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštalácie, ktorým zamietol žalobu žalobcov voči žalovanému v prvom rade. Tento výrok rozsudku súdu prvej inštalácie odvolaním napadnutý nebol, preto nadobudol právoplatnosť.

9.2. Za správny vyhodnotil odvolací súd aj záver súdu prvej inštalácie o vecnej pasívnej legitímácii žalovaného v druhom rade, ktorý zodpovedá v danej veci v zmysle ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka.

10. Súd prvej inštalácie zaviazal žalovaných v druhom a v treťom rade zaplatiť žalobkyni v prvom rade sumu 10 000 eur a žalobcovi v druhom rade sumu 15 000 eur. Rozhodnutie v tejto časti, keď neurčil spôsob plnenia záväzku, žiadnym spôsobom nezdôvodnil. Tento výrok rozhodnutia, ktorý neobsahuje spôsob plnenia záväzku, je v danom prípade neurčitý a nevykonateľný. Už samotná táto okolnosť zakladá odvolaciemu súdu dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštalácie v tejto časti a to navyše za situácie, že túto skutočnosť namietali obaja odvolatelia.

10.1. V povinnom zmluvnom poistení platí zásada, že poškodený môže náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla požadovať buď od poisteného škodcu, alebo od poisťovateľa (priamy nárok). Poškodený má síce právo na plnenie tak proti škodcovi, ako aj proti jeho poisťovateľovi, avšak plnenie môže dostať iba raz. Ide teda o situáciu, keď jeden subjekt má nárok na to isté plnenie proti dvom subjektom, pričom proti každému z nich z iného právneho dôvodu; proti škodcovi ide o nárok z titulu náhrady škody, proti jeho poisťovateľovi ide o osobitné právo na plnenie založené všeobecne záväzným právnym predpisom (§ 15 zákona o povinnom zmluvnom poistení). Postavenie škodcu a jeho poisťovateľa voči poškodenému je v takom prípade obdobné postaveniu dlžníka a ručiteľa voči veriteľovi, t.j., že ide o dva záväzky zaplatiť veriteľovi ten istý dlh, pričom veriteľ nemôže dostať to isté plnenie dvakrát, od dlžníka aj od ručiteľa. Ich vzájomný vzťah je taký, že v tom rozsahu, v akom splnil veriteľovi (poškodenému) jeden z nich, zaniká dlh a tým aj povinnosť druhého. Ak sú obaja žalovaní v jednom konaní, majú postavenie samostatných spoločníkov, nevzniká medzi nimi pasívna solidarita a jedným súdnym rozhodnutím môže byť každý z nich zaviazaný na plnenie celého dlhu, resp. záväzku, avšak vo výroku rozhodnutia musí byť vymedzený ich vzájomný vzťah, t.j. že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého. Bez tohto určenia by sa pri záväzku s deliteľným plnením uplatnila pri súdnom výkone rozhodnutia zásada rovných podielov dlžníkov na celkovom dlhu voči veriteľovi. Obaja povinní môžu byť žalovaní veriteľom na splnenie dlhu každý osobitne v inom konaní a oba hmotnoprávne nároky môžu byť tiež právoplatne priznané (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo 202/2004). Ustanovenie § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne, stanovuje solidaritu ako princíp len pre nároky na náhradu škody a nevzťahuje sa na nároky na poistné plnenie, pre ktoré solidarita nie je stanovená ani iným právnym predpisom. V prípade, ak poškodený žaluje škodcu a súčasne i poisťovateľa, pasívna solidarita nie je možná, pretože vo vzťahu žalobcu ku škodcovi a žalovanému poisťovateľovi ide o dva rozdielne nároky. Zatiaľ čo nárok žalobcu voči škodcovi je nárokom na náhradu škody, nárok žalobcu na výplatu poistného plnenia uplatnený voči žalovanému poisťovateľovi je originálnym nárokom na plnenie založeným osobitným právnym predpisom.

10.2. Z uvedeného záveru vyplýva, že škodca a poisťovňa, z ktorých každý má vo vzťahu k žalobcom plniť z iného titulu. Z tohto dôvodu nie je preto možné, aby bolo súdom založené ich procesné nerozlučné

spoločenstvo a aby teda boli zviazaní na plnenie spoločne a nerozdielne. Ak súd prvej inštancie zrejme opomenul upraviť spôsob plnenia, nebol tento postup v súlade s vyššie uvedeným záverom odvolacieho súdu, pre ktorý procesný nedostatok odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil.

11. Obaja odvolatelia v podaných odvolaniach poukazovali na znalecký posudok MUDr. V. V. č. 079/2018 a MUDr. D. J. č. 032/2018, ktorý bol podaný v trestnom konaní a v ktorom znalci konštatovali, že vyšetrením bolo zistené, že poškodený O. S. bol v čase nehody pod vplyvom alkoholu a nameraná mu bola hodnota alkoholu v krvi 0,49 g/kg etanolu. Tento záver mal konštatovať aj znalec Ing. Y. J., PhD v znaleckom posudku č. 46/2018, podaný taktiež v trestnom konaní. Obaja odvolatelia namietali, že súd prvej inštancie na tento záver znalcov vôbec neprihliadol.

11.1. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku v bode 62. konštatoval, že: „zomrelému nemožno pričítať spoluvinu za vznik dopravnej nehody, na ktorú skutočnosť (i napriek tomu, že v jeho krvi bol zistený alkohol, avšak iba v množstve, ktorým podľa znaleckého posudku nebol ovplyvnený), nemožno preto ako na priťažujúcu na strane poškodeného prihliadať a konštatoval, že poškodený nezavinil uvedenú dopravnú nehodu ani ako spoluvinník, nedošlo k nej jeho spoluzavinením“.

11.2. Odvolaciemu súdu po preskúmaní spisového materiálu a napadnutého rozsudku nie je jasné a zrejme, na základe akého dôkazu, ktorý mal súd prvej inštancie vykonať, k takémuto záveru dospel. Zo spisového materiálu, do rozhodnutia súdu prvej inštancie tento záver o existencii alkoholu v krvi vôbec nevyplýva. Ustanovenie § 185 a nasl. Civilného sporového poriadku upravuje postup súdu pri dokazovaní. Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Vo všeobecnosti platí, že dokazovanie súd vykonáva na pojednávaní, ktoré nariaďuje za účelom prejednávania veci. Civilný proces určuje podmienky, kedy súd môže o veci rozhodnúť a teda aj vykonať dokazovanie bez pojednávania (§ 177 ods. 2, § 297, § 304, § 314, § 322 a pod.) Strana sporu však má právo byť prítomná pri dokazovaní, má právo vyjadriť sa k dokazovaniu, ktoré právo je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie (Najvyšší súd SR sp.zn. 2Cdo 177/2014). Vykonávanie dôkazov je ovládané zásadou priamosti, čo znamená, že súd vykonáva dokazovanie, okrem výnimiek uvedených v zákone, na pojednávaní za prítomnosti účastníkov konania. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v rámci ktorého súd zisťuje skutočnosti potrebné pre rozhodnutie veci a preto musí dodržať zákonom stanovený postup pre vykonávanie jednotlivých dôkazov (Najvyšší súd SR sp.zn. 4 Obo 71/2011). Súd môže odôvodnenie rozhodnutia oprieť iba o dôkazy, ktoré vykonal a s ktorými boli strany sporu oboznámené.

1X.X. V intenciách vyššie uvedených záverov odvolací súd konštatuje, že obsah spisu a vykonaných dôkazov nezodpovedá záveru súdu prvej inštancie o existencii alkoholu v krvi poškodeného nebohého O. S.. Súd prvej inštancie síce konštatoval, že išlo o malé množstvo alkoholu v krvi, avšak zo spisu súdu prvej inštancie tento záver nevyplýva a odvolaciemu súdu nie je zrejme, aký dôkaz súd prvej inštancie k tomuto záveru vykonal. Zo spisu nevyplýva, že súd vykonal dôkaz znaleckými posudkami z trestného spisu, nevyplýva, že vykonal dôkaz listinou oboznámení trestného spisu a z neho konkrétne znalecké posudky. Až na výzvu žalovaného v treťom rade, po doručení napadnutého rozhodnutia, súd prvej inštancie zrejme zaslal kópiu znaleckých posudkov. Keďže v čase rozhodovania odvolacieho súdu sa v spise súdu prvej inštancie nenachádzal a nebol pripojený ani trestný spis, v ktorom mali byť predmetné znalecké posudky zadovážené a hlavne z tohto spisu nevyplýva, že súd prvej inštancie vykonal dôkaz listinou a oboznámil sám seba a strany sporu s týmito listinami, nemohol odvolací súd preskúmať opodstatnenosť a oprávnenosť tvrdenia tak súdu prvej inštancie na jednej strane, ako aj dôvody odvolania oboch odvolateľov o existencii alkoholu v krvi poškodeného v čase dopravnej nehody.

11.4. Skutočnosť, že zo spisu súdu prvej inštancie nevyplýva vykonanie dôkazov týkajúcich sa existencie alkoholu v krvi poškodeného, ktorú existenciu súd prvej inštancie konštatoval a vzhľadom na odňatie možnosti vyjadriť sa k týmto dôkazom stranám sporu, je dôvodom na zrušenie rozsudku v napadnutej vyhovujúcej časti.

12. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nespochybniteľnej existencii žalobcov na ich nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a to s poukazom predovšetkým na zásah do ich osobnostných práv spôsobený žalovaným v prvom rade zavinením dopravnej nehody, pri ktorej zomrel manžel a otec žalobcov. Súd pri určovaní výšky finančného zadostučinenia, ktorá musí byť primeraná, musí zohľadňovať v rámci voľnej úvahy súdu, v súlade s princípom spravodlivosti najrôznejšie momenty, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, pričom musí vychádzať vždy z čo najúplnejšieho skutkového stavu a opierať svoje rozhodnutie o preskúmateľné konkrétne hľadiská (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 139/2011). V tejto súvislosti je súd prvej inštancie povinný skúmať existenciu spoluzavinenia a mieru tohto spoluzavinenia poškodeným zo zákona a to s poukazom

na ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie, že právoplatný rozsudok súdu v trestnom konaní (resp. trestný rozkaz, či dohoda o vine a treste) nevedie automaticky k záveru, že škoda bola spôsobená iba obvineným, jeho výlučným zavinením. Takýto rozsudok trestného súdu nezavaruje civilný súd pri rozhodovaní o náhrade škody povinnosti zaoberať sa otázkou, či, do akej miery a v akom rozsahu sa na vzniknutej škode podieľalo aj konanie ďalšej osoby, napríklad poškodeného (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 66/2018, 3Cdo 67/2018). Súd prvej inštancie vzhľadom na tieto závery bol povinný zaoberať sa existenciou spoluzavinenia poškodeného a mierou tohto spoluzavinenia a za situácie, že miera spoluzavinenia poškodeného (existencia alkoholu v krvi poškodeného) bude preukázaná, túto následne zohľadniť pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Keďže súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku iba stroho konštatoval, že existencia alkoholu v krvi poškodeného bola iba v množstve, ktorým podľa znaleckého posudku nebol ovplyvnený, neprihliadol na túto okolnosť a konštatoval že poškodený nezavinil dopravnú nehodu ani ako spoluvinník, bez oboznámenia sa trestným spisom a z neho vyplývajúcich znaleckých posudkov, nebolo možné odvolacím súdom tento záver súdu prvej inštancie preskúmať.

13. Obaja odvolatelia v podaných odvolaniach namietali aj rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti náhrady trov konania, ktoré súd prvej inštancie v plnom rozsahu priznal žalobcom v prvom a v druhom rade. V prejednávannej veci sa žalobcovia v konaní o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za neoprávnený zásah do ich osobnostných práv úspešne domohli ochrany svojich práv. Výška priznaného plnenia 10 000 eur a 15 000 eur ako náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do ich osobnostných práv bola určená úvahou súdu s prihliadnutím na zákonné kritéria (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka), teda s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Odvolací súd iba dodáva, že konanie o zaplatenie náhrady za nemajetkovú ujmu v peniazoch za neoprávnený zásah do osobnostných práv, je konaním, v ktorom výška priznaného plnenia závisí od úvahy súdu. Základom rozhodnutia o trovách konania je rozhodnutie, že do žalobcovho práva bol zasiahnuté a výška nemajetkovej ujmy je druhoradá (viď Veľký komentár CSP k § 255 strana 926). Súd prvej inštancie v novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

14. V ďalšom konaní bude súd prvej inštancie postupovať v zmysle záverov odvolacieho súdu uvedených v tomto rozhodnutí. Doplní dokazovanie oboznámením trestného spisu, z neho konkrétnych listinných dôkazov (znaleckých posudkov) a následne tieto v celom kontexte vykonávaných dôkazov aj vyhodnotí. Vo veci rozhodne opätovne, pričom neopomenie určiť aj spôsob plnenia vo vyhovujúcom výroku rozsudku, rozsudok riadnym spôsobom (nie iba teoreticky), ale aj aplikáciou teórie a právnych noriem na riadne zistený skutkový stav odôvodní tak, aby v prípade podaného odvolania bol odvolacím súdom preskúmateľný. Zaoberať sa bude aj dôvodmi odvolaní žalovaného v druhom a žalovaného v treťom rade. V novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

15. Záverom nie je možné, aby odvolací súd nepoukázal na zrejmu nesprávnosť a zmätočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku, konkrétne odôvodnenie v bodoch 73. a 74. rozsudku. V bode 73. odôvodňuje nárok žalobcov v prvom a v druhom rade o trovách konania voči žalovaným v druhom a v treťom rade, pričom následne hovorí iba v jednotnom čísle o „žalobcoví“, ktorému priznal nárok na plnú náhradu trov konania. Z tohto odôvodnenia nie je zjavné ktorému žalobcovi (v prvom, či v druhom rade, resp. obom). Taktiež zmätočné je odôvodnenie v bode 74. napadnutého rozsudku, v ktorom odôvodňoval trovy konania žalovaného v prvom rade, voči ktorému bola žaloba zamietnutá a ktorý bol v konaní úspešný, no napriek tomu, súd prvej inštancie uviedol, že: „žalobcovi v konaní plne úspešnému priznal súd nárok na plnú náhradu trov konania...“. Z uvedeného vyplýva, že odôvodnenie výroku V. rozsudku (ktorý však nebol odvolaním napadnutý) nezodpovedá jeho odôvodneniu.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).